

Na osnovu člana 8 stav 2, člana 11 stav 1 tačka 1 i 2, a u vezi sa članovima 12 stav 1 i 13 stav 1, te člana 14 stav 1 i 4 Zakona o spomen-obilježjima ("Službeni list Crne Gore", br. 40/08, 40/11, 2/17), člana 73 stav 1 tačka 4 Statuta Prijestonice ("Sl. list CG – opštinski propisi", br. 49/18 i 17/21) uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva kulture i medija Crne Gore, Rješenje broj UPI-13-041/23-125/3 od 28.05.2024. godine, Skupština Prijestonice Cetinje, na sjednici održanoj 26.07.2024. godine, donijela je

PROGRAM PODIZANJA SPOMEN-OBILJEŽJA NA TERITORIJI PRIJESTONICE CETINJE

Uvod

Ovim programom, u skladu sa Zakonom o spomen-obilježjima ("Službeni list Crne Gore", broj 40/08, 40/11, 2/17) utvrđuju se spomen-obilježja koja će se podići na teritoriji Prijestonice Cetinje, vrsta i način podizanja spomen-obilježja, opis simboličkog značenja kao i razlozi i drugi elementi neophodni za sproveođenje Programa.

Spomen - obilježjima se, shodno članu 1 navedenog zakona, trajno obilježavaju značajni događaji, čuvaju uspomene na istaknutu ličnost, njeguju ljudski ideali i kulturno-istorijske tradicije i odaje počast borcima za slobodu, civilnim žrtvama rata i masovnim stradanjima ljudi.

Spomen-obilježje je spomen-objekat koji izgledom, sadržajem, oznakama ili natpisom doprinosi trajnom očuvanju vrijednosti iz stava 3 ovog Programa.

Takođe, članom 2 stav 2 istog Zakona, spomen-obilježjem smatra se i naziv javne ustanove, javnog preduzeća, naselja i javnog objekta (ulica, trg, put, park, česma i dr.), ako simbolizuje vrijednosti iz člana 1 ovog zakona.

Spomen-obilježje je spomen-objekat koji izgledom, sadržajem, oznakama ili natpisom doprinosi trajnom očuvanju vrijednosti.

I

Podizanje spomen–obilježja izgradnjom spomenika u slavu Bitke na Koščelama 15. jula 1941. godine

1.Najviše okupacione vlasti u Cetinju - civilni guverner i komanda italijanskih okupacionih trupa za Crnu Goru - bile su iznenađene organizovanošću, širinom i zamahom ustaničkih akcija i efektima njihovih borbenih dejstava od 13. jula. Iako su u Cetinju raspolagale sa dva bataljona pješadije (divizije „Mesina“), jednim divizionom artiljerije, dijelovima 108. legije crnih košulja, prištapskim dijelovima divizije - minobacači, velisti, karabinijeri, OVR-a, komora i drugo, u svemu oko 1.800

- 2.000 vojnika, hitno su pribjegle preduzimanju mjera koje su imale za cilj da im položaj učine što bezbjednijim.

Na vijest o prvim ustaničkim akcijama pristupljeno je hitnom izvođenju fortifikacijskih radova i pojačavanju ranije izgrađenih prepreka na prilazima gradu (bodljikave žice, minsko polje, reflektori i ugrađivanje artiljerijskih i automatskih oruđa).

Po obavljanju najhitnijih poslova u tom pravcu, neprijatelj je predveče, 13. jula, otpočeo izviđanje iz vazduha Rijeke Crnojevića i prostora Dobrska ploča - Košće, tukći jakom artiljerijskom vatrom sa pravca Cetinja ovaj prostor i zaselak Donji Kraj u Ceklinu.

Radi jačanja svojih vojnih snaga u gradu, naređeno je dijelovima divizije „Mesina“ lociranim u Podgorici da hitno upute jedan bataljon kao pojačanje garnizona u Cetinju. Usputno ovaj bataljon imao je zadatku da spriječi eventualna dejstva ustnika na komunikaciji Podgorica - Cetinje. Takođe, ovakvim preraspoređivanjem svojih snaga neprijatelj je nastojao da stvari uslove koji mu omogućili manevarske pokrete sa pravca Cetinja.

Neprijateljska komanda nije ni pomicala da taj bataljon neće obaviti dobijeni zadatku. Neprijatelj je izvršio pokret iz Podgorice u pravcu Cetinja 12. jula oko 15 časova, u već poznatom štimungu fašističke bahatosti i drskosti. Međutim, njegovi prednji dijelovi brzo su naišli na prepreku. Kod Carevog Laza ustanici iz sela Rvaša i Bobije napali su ovaj bataljon i presjekli njegovo kretanje prema Cetinju. Započela je borba koja je bez prestanka trajala tog dana i sjutradan sve do oko 23 časa. Sva nastojanja neprijatelja, brojno i tehnički neuporedivo nadmoćnijeg, ostala su tog popodneva praktično bez rezultata. Do dvadeset časova neprijatelj je uspio da sa početnih položaja potisne naše odrede i svojim prednjim dijelovima stigne do sela Rvaša, pretrpevši pri tom osjetne gubitke (oko 40 mrtvih i ranjenih).

Zato je hitno naređen pokret još jednog bataljona iz Podgorice u pravcu Cetinja. Oko jedan sat ujutro 15. jula 1941. godine, pojavila se dobro naoružana neprijateljska kolona, predvođena motociklima i kamionima, na prostoru Crkvice i Opočne glavice. Ustanici su bili raspoređeni u streljačkom lancu dugom oko osam stotina metara, koje je sakrivao polumrak vedre ljetne noći. Ljuti crnogorski krš pružao je dobre zaklone. Puščane cijevi bile su uperene na put kuda se kretala motorizovana kolona. Dugi rafal iz ustaničkog mitraljeza je zaustavio dalje kretanje kolone. U isto vrijeme planule su puške ustaničkih boraca, a zaglušne eksplozije bombi proparale su noć.

Neprijateljska kolona je stala i odgovorila pravom uraganskom vatrom. Preko pedeset automatskih oruđa i stotine neprijateljskih pušaka istovremeno je stupilo u dejstvo. Udarci koje su zadavali ustanici, vrućina koja je u ovom kamenjaru postajala nesnosna, žeđ i jauci ranjenika kojih je bivalo sve više poljuljali su borbeni moral neprijatelja. Oko jedanaest časova i neprijatelju je bilo jasno da mu je svaki dalji otpor besciljan pa se odlučio da prizna svoj poraz. Kod Crkvice, gdje se nalazio komandant ovog već

unakaženog fašističkog bataljona, pojavila se bijela zastava. Time je označen i kraj borbe u Košćelama.

U toj borbi, koja je trajala skoro deset časova, borci ustaničkih odreda iz Ljubotinja i Gornjeg Ceklina njih četrdeset osam, koliko ih je bilo na njenom početku, pojačani u toku borbe sa oko trideset i pet boraca drugih odreda do nogu su potukli i prisilili na predaju ojačan bataljon moderno opremljene i do zuba naoružane italijanske fašističke vojske.

Gubici neprijatelja bili su katastrofalni. Na bojištu neprijatelj je pretpio ogromne gubitke oko 80 mrtvih, 110 teško i oko 300 lakše ranjenih neprijateljskih vojnika i oficira. Od njih 800 preko polovine je bilo izbačeno iz stroja.

Ustanici su zaplijenili oko 50 automatskih oruđa - teških mitraljeza „breda“ i puškomitraljeza, 6 teških bacača, 4 pješadijska topa, oko 1200 pušaka, preko 100 pištolja, velike količine municije, odjeće, obuće i druge opreme, kao i 48 kamiona i desetak motocikla. Na vozilima se nalazila hrana bataljona za nekoliko dana, nešto sanitetskog i hirurškog materijala i drugo. To je bila velika pobjeda.

Podizanjem spomenika u slavu Bitke na Košćelama 15. jula 1941. godine, trajno se čuvaju uspomene na ljudske ideale, odaje počast borcima za slobodu, predstavlja kulturu njegovanja revolucionarne misli i potvrđenog herojstva u oslobođilačkim i antifašističkim težnjama naroda Crne Gore, te sjećanja kao izraza nacionalnog ponosa čime se neizostavno podiže svijest o značaju bitke za istorijski, državni, društveni i kulturni razvoj naše države, a posebno za Prijestonicu Cetinje.

2. Zahtjev za podizanje spomen-obilježja podnio je Savez udruženja boraca NOR-a i antifašista Crne Gore;
3. Vrsta spomen-obilježja koje će se podići je spomen-objekat - SPOMENIK.
4. Sredstva za podizanje spomenika obezbijediće Prijestonica Cetinje;
5. Za izradu spomenika nadležan organ lokalne uprave Prijestonice Cetinje za uređenje prostora i zaštitu životne sredine izdaje rješenje o lokaciji i dozvolu za podizanje/izgradnju, u skladu sa Zakonom;
6. Ocjenu i odabir umjetničkog rješenja spomenika izvršiće stručna komisija koju obrazuje Gradonačelnik Prijestonice Cetinje;
7. Nositelj aktivnosti na realizaciji podizanja/izgradnje spomen-obilježja je Prijestonica Cetinje u saradnji sa organima lokalne uprave nadležnim za oblasti kulture, investicija i održivog razvoja, uređenja prostora i zaštite životne sredine;
8. Rok za podizanje/izgradnju spomenika je jul 2025. godine;
9. U realizaciji podizanja ovog spomen-obilježja, u skladu sa Zakonom, donijeće se posebna odluka.

Podizanje spomen–obilježja izgradnjom spomenika Narodnim herojima borcima stradalim u ratu i revoluciji, žrtvama rata i svim učesnicima NOR-a 1941 – 1945. godine

1.Tokom XV vijeka prostor današnjeg Cetinjskog polja bio je posjed dinastije Crnojević, koja je vladala Zetom, a poslije i Crnom Gorom. Gospodar Ivan Crnojević (1465-1490) morao je podprtiskom Turaka da se povuče u krševitu oblast svoje zemlje na Cetinje, koje je postalo nova prijestonica Zete - Crne Gore. U sklopu manastira koji je postao sjedište Zetske mitropolije 1484. sagrađena je crkva Uspenja Presvete Bogorodice. Ivan Crnojević je, 4. januara 1484. godine darovao Cetinjskom manastiru i osnivačku povelju.

Na Cetinju je proradila prva ćirilična štamparija na slovenskom jugu. Matrice, olovna slova i ornamentika za štampariju urađene su na Cetinju 1491-1492. Prva odštampana knjiga, 4. januara 1494. godine u Crnojevića štampariji, bilje Oktoih prvoglasnik. Nakon nje su odštampani: Psaltir sa posljedovanjem, Oktoih petoglasnik, Trebnik, i na kraju Cvjetni triod. Knjige su bile sa bogatim ilustracijama i ukrasima. Grafika je bila prepuna renesansnih motiva i zlatnih duboreza.

Cetinje i Crna Gora dolaze opet u centar evropske politike za vrijeme mitropolita Danila (1697-1735), rodonačelnika dinastije Petrović–Njegoš, kada počinje vjekovna borba za oslobođenje od turske vlasti.

Prvi veliki uspjeh u borbi za slobodu Crnogorci su ostvarili 1796. godine, ubitkama na Martinićima i Krusima. Na čelu sa mitropolitom Petrom I Petrovićem–Njegošem (1784-1830), crnogorske i brdske snage porazile su nadmoćniju vojsku Mahmud paše Bušatlije, čime su udareni temelji nezavisne crnogorske države.

Mitropolit Petar II Petrović–Njegoša (1830-1851) je u Cetinjskom manastiru osnovao štampariju, a uskoro je tu počela da radi i prva osnovna škola u Crnoj Gori.

Njegoš je na Cetinju napisao i veliki broj, kasnije svjetski poznatih, književnih djela, među kojima su najpoznatija Gorski vijenac i Luča mikrokozma. Crna Gora je postala knjaževina 1852, a Danilo Petrović–Njegoš (1851-1860) knjaz i prvi svjetovni gospodar zemlje. Na sjednici na Cetinju, maja 1855. godine usvojen je i Zakonik Danila I, kao prvi zvanični, državni akt. Na taj način započeta je organizacija zemlje na unutrašnjem planu. Vrhunac državne politike knjaza Danila uslijedio je nakon velike crnogorske pobjede nad Turci ma na Grahovcu 1858. godine.

Nikola I Petrović–Njegoš (1860-1918) nastavio je državnu politiku svojih prethodnika. Tokom njegove višedecenijske vladavine, Crna Gora će dostići svoje najveće domete. U Veljem ratu (1876-1878) protiv Osmanskog carstva, crnogorske snage predvođene knjazom Nikolom oslobodile su gradove Nikšić, Bar, Ulcinj, Kolašin i Žabljak Crnojevića.

Odlukama Berlinskog kongresa 13. jula 1878. godine, pored ovih gradova Crna Gora je dobila Podgoricu i Spuž. Iako već nezavisna od Osmanskog carstva, Crna Gora je tada postala i međunarodno prznata država. Kruna državne politike, u avgustu 1910. godine, biće proglašenje Crne Gore za kraljevinu, a Nikole I Petrovića–Njegoša za kralja.

U Balkanskim ratovima (1912-1913) sa Osmanskim carstvom, Crna Gora će se proširiti na teritorije u Sandžaku, sa gradovima: Pljevljima, Bijelim Poljem, Beranama, Mojkovcem, Plavom i Gusinjem. Pripašće joj i Metohija sa gradovima Peći i Đakovicom. Kraljevina Crna Gora učestvovala je u Prvom svjetskom ratu (1914-1918) protiv Austrougarske Njemačke. Nakon uspješnih borbi početkom rata, i herojske pobjede na Mojkovcu 1916. godine, pritisnuta invazijom austrougarske vojske sa juga, prvi put u istoriji Crna Gora je potpisala kapitulaciju. Kada je rat završen suprotno dogovoru sila pobjednica o restauraciji crnogorske države, ona je uključena u sastav Srbije, a potom Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, čime je prestala da postoji kao nezavisna država.

U međuratnom periodu na Cetinju i u Crnoj Gori nastaju radnička društva sa ciljem borbe protiv kapitalističke eksploatacije i siromaštva. Nakon formiranja Socijalističke radničke partije (komunista) Jugoslavije, na Cetinju se stvaraju njene prve partijske ćelije. Utemeljivačima partije na Cetinju i u Crnoj Gori smatraju se Jovan Tomašević i Marko Mašanović. Zabrane rada partije i okupljanja komunista od strane aktuelne vlasti nijesu dovele do njihovog sloma u Cetinjskom srezu.

Uprkos proganjanjima, hapšenjima, mučenjima komunista, revolucionarni pokret je opstao. Nakon ubistva cetinjskog studenta – komuniste Žarka Marinovića u Beogradu i krvavih sukoba na Belvederskim demonstracijama na Cetinju 1936. godine omladinski i komunistički pokret je dobio na snazi. Naredne godine više od 30 ljudi iz Cetinja dobrovoljno se pridružilo internacionalnim brigadama u ratu protiv fašista u Španiji.

Bilo bih ih mnogo više da aktuelna vlastnije intezivno sprečavala njihov odlazak. Tokom 1941. godine partija je istupala javno, što se vidjelo po masovnim martovskim demonstracijama na Cetinju protiv potpisivanja Trojnog pakta. Nakon aprilskog sloma i kapitulacije Jugoslavije 1941. godine na Cetinju je formiran dobrovoljački bataljon. Magacine oružja u gradu italijanski okupator zatekao je prazne, jer su ih omladinci i članovi partije izmjestili. U partiji na Cetinju je uoči Trinaestojulskog ustanka bilo 175 članova KPJ i preko 400 u SKOJ-u. Iskusni članovi partije, formirali su preko 50 gerilskih grupa u Cetinjskom srezu u jačini od 1.300 boraca.

Kad je pukla prva ustanička puška, od 18 hiljada stanovnika Cetinja i okoline, preko 2.000 je ušlo u borbu protiv okupatora. U toku rata taj broj je narastao do 5.000 ljudi, od kojih je život za slobodu dalo 1.414 stanovnika, žrtava rata bilo je 511, a njih 2.000 prošlo je strahote koncentracionih logora. U prvim danima ustanka cijeli srez je oslobođen, izuzev Cetinja i Njeguša. Fašisti su pretrpjeli ogromne gubitke u ljudstvu i oružju.

U strahu od gerilskih napada, Italijani su Cetinje opasali bodljikavom žicom visine 6 metara, alarmima, bunkerima, mitraljeskim gnijezdima, kulama. U ustanku je oslobođeno Čevo, nakon što je uništena italijanska posada koja je bila smještena u ovom selu. Borbe protiv fašista su se nizale na Koščelama, Brajićima, Rijeci Crnojevića, Dobrskoj ploči, Čekanju, Pavlovoj strani, Lovčenu. Uspješnost otpora okupatoru, koji je imao preko 3.000 stradalih vojnika, punila je ustaničke redove novim borcima za slobodu. Okupatorska vojska odgovorila je teškim represalijama nad stanovništвом. Palili su kuće, pljačkali sela.

Veliki broj ustanika zlostavljan je i ubijen, mnogi su poslati u logore u Albaniji. U namjeri da oslabe ustanak fašisti su hapsili muško stanovništvo od 16. do 60. godina. Po okrutnosti tokom rata poznat bio je zatvor u Bogdanovom kraju. Cetinjani nijesu klonuli ni u trenucima kada su bili ispred streljačkog voda. Na pritisak kvilinga, četnika i nacionalista da stanovništvo priđe okupatoru, odgovorili su čuvenom rezolucijom stanovnici sela Bajica: ...“po cijenu života naših, naših porodica i našeg imetka nećemo uzimati oružje i boriti se protiv ustanika“. Usljedio je fašistički odgovor u vidu represalija, hapšenja i interniranja u logore Albanije i Italije.

Ogromne žrtve partizana i stanovnika ovog kraja uticale su na to da se tokom cijelog rata u legendarni Lovćenski odred slijevaju rijeke dobrovoljaca. Početkom 1942. godine, uprkos zastrašivanju i zločinima okupatora, ovaj odred imao je 3.500 boraca. Slomom ustanka i povlačenjem partizana u Bosnu, veliki broj boraca ovog odreda proslavio se u najtežim borbama, posebno tokom presudne 1943. godine. U pozadini neprijatelja do kraja rata na Cetinju ostao je veliki broj partizana i rodoljuba. Vješti i bez straha infiltrirali su se u italijanske i njemačke redove i prenosili dragocjene informacije drugovima na terenu. Veliki broj je izginuo vršeći teške zadatke. Cetinje je u tim ratnim godinama disalo kao jedan, spremno na borbu za slobodu do kraja.

Grad će 13. novembra 1944. godine nakon 16 dana žestokih borbi, konačno biti otgnut iz ruku neprijatelja. Ljubav Cetinjana prema Crnoj Gori i njenoj slobodi je i u Drugom svjetskom ratu, krvlju ispisala stranice istorije. Dovoljno je reći da je 49 boraca Cetinjskog sreza proglašeno narodnim herojima Jugoslavije maja 1975. godine i Cetinje, kolijevka junaka, proglašeno je gradom-herojem.

Podizanjem spomenika Narodnim herojima borcima stradalim u ratu i revoluciji, žrtvama rata i svim učesnicima NOR-a 1941 – 1945. godine trajno se odaje počast borcima za slobodu, predstavlja kultura sjećanja za revolucionarni i nacionalni ponos, čuvaju uspomene na ljudske ideale i potvrđeno herojstvo u oslobođilačkim i antifašističkim težnjama naroda Crne Gore, čime se izražava doprinos u istorijskoj afirmaciji te državnom, društvenom, ekonomskom, kulturnom razvoju naše zemlje, posebno za Prijestonicu Cetinje - Grad Heroj.

2. Zahtjev za podizanje spomen-obilježja podnijelo je Udruženje boraca NOR-a i antifašista Cetinja;
3. Vrsta spomen-obilježja koje će se podići je spomen-objekat - SPOMENIK.
4. Sredstva za podizanje spomenika obezbijediće Prijestonica Cetinje;
5. Za izradu spomenika nadležan organ lokalne uprave Prijestonice Cetinje za uređenje prostora i zaštitu životne sredine izdaje rješenje o lokaciji i dozvolu za podizanje/izgradnju, u skladu sa Zakonom;
6. Ocjenu i odabir umjetničkog rješenja spomenika izvršiće stručna komisija koju obrazuje Gradonačelnik Prijestonice Cetinje;
7. Nositelj aktivnosti na realizaciji podizanja/izgradnje spomen-obilježja je Prijestonica Cetinje u saradnji sa organima lokalne uprave nadležnim za oblasti kulture, investicija i održivog razvoja, uređenja prostora i zaštite životne sredine;
8. Rok za podizanje/izgradnju spomenika je jul 2025. godine;
9. U realizaciji podizanja ovog spomen-obilježja, u skladu sa Zakonom, donijeće se posebna odluka.

II

Podizanje spomen-obilježja davanjem naziva javnom objektu - ulici

3.Ulica Ivana Vazova, počinje od ulice X Crnogorske brigade, ide kroz naselje Luke Ivaniševića do spoja sa Mojkovačkom ulicom, po postojećem Elaboratu ulica na teritoriji Prijestonice Cetinje, gradskog karaktera, označena je pod radnim nazivom, NOVE ULICE – Ulica broj 20, u dužini od 251 m.

Ivan Vazov (1850-1921) bugarski pjesnik, pripovjedač, romanopisac i akademik

Ivan Vazov je rođen u Sopotu, 9. jul 1850. godine, u porodici uspješnog trgovca. Školu je pohađao najprije u svom rodnom gradu, a kasnije u Kaloferu kod učitelja Botja Petkova, oca bugarskog pesnika i revolucionara Hrista Botev. Tamo se upoznao s ruskom i francuskom literaturom, a 1866. gosine prešao je u Plovdivsku gimnaziju gdje je učio grčki, turski i francuski jezik. Godine 1870. Vazov je otisao u Rumuniju kod svog strica. Tamo je naučio rumunski i počeo je čitati rumunsku poeziju. Istovremeno je počeo slati svoje patriotske pjesme bugarskim emigrantskim časopisima – „Sloboda“ i „Otadžbina“. Kasnije je nekoliko godina radio kao učitelj i prevodilac. Prve pjesničke zbirke „Praporec i gusle“ i „Tuga Bugarske“ je objavio 1875. godine, a nakon oslobođilačkog Rusko-turskog rata 1878. godine je izašla i njegova zbirka „Izbavljenje“.

Poslije oslobođenja Bugarske učestvovao je aktivno u društvenom i političkom životu zemlje. Nekoliko godina je živio u Plovdivu i bio je predstavnik Narodne stranke u Oblasnoj skupštini. Plovdivski period je izvanredno plodan u stvaralačoj biografiji Vazova. Tada je počeo izdavati književno-naučni časopis „Nauka“, a zajedno s Konstantinom Veličkovom i književni časopis Zora. Istovremeno je objavio svoju čuveni pesničku zbirku „Epopeja zaboravljenih“ (1881-1884) i pripovjesti „Nemili-nedragi“ (1883) i „Stričevi“ (1884).

Od 1886. do 1889. godine, zbog političkih razloga Vazov napušta Bugarsku i izvjesno vreme živi u Odesi gdje piše svoj najpoznatiji roman „Pod jarmom“. Nakon povratka u Bugarsku do kraja svog života ostaje u Sofiji, napisavši još puno pjesničkih knjiga, pripovjesti, drama, kritičkih tekstova, romana i putopisa. Njegovi stihovi odražavaju težak život bugarskog naroda i slave podvige hajduka, vojvoda i borbe protiv osvajača. Jedno vrijeme živio je u Odesi, a po povratku u Bugarsku radio je u državnoj službi. Poemu „Oslobođenje“ Ivan Vazov posvetio je Crnoj Gori. Vazov se takođe smatra jednim od utemeljitelja nacionalnog književnog jezika. Nositelj je najviše počasne titule Bugarske akademije nauka. Umro je u Sofiji, 22. septembar 1921. godine.

3.1. Vrsta spomen-obilježja: spomen-objekat - ulica, kao javni objekat u skladu sa Zakonom.

3.2. Sredstva za obilježavanje spomen-objekata iz poglavlja II ovog Programa obezbjeđuje Prijestonica Cetinje

3.3. Nosioci aktivnosti utvrđenih u ovom poglavlju Programa su organi lokalne uprave Prijestonice Cetinje.

3.4. U realizaciji podizanja ovog spomen-obilježja, u skladu sa Zakonom, donijeće se posebna odluka.

II Završna odredba

Ovaj program stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore – opštinski propisi".

Broj:02-016/24- 1575
Cetinje, 26.07.2024.godine

SKUPŠTINA PRIJESTONICE CETINJE

**PREDSJEDNICA
Milena Vujović**